

Dosarul nr. 2ra-1090/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (judecător M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători E. Palanciuc, A. Malii și V. Clima)

DECIZIE

19 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Pușcașu împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, Combinatului de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP, Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, lui Petru Cașu, Nataliei Guțan și Varvarei Dulghieru cu privire la obligarea completării carnetului de muncă, încasarea salariului și a compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Vasile Pușcașu, s-a casat parțial hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, și în această parte, a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 01 iunie 2015, Vasile Pușcașu a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, Combinatului de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP, lui Petru Cașu, Nataliei Guțan și Varvarei Dulghieru, intervenient accesoriu Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, cu privire la obligarea completării carnetului de muncă, încasarea salariului pentru 2 săptămâni ale lunii decembrie 2001, încasarea compensației pentru concediile nefolosite, repararea

prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4, vol. I).

În motivarea acțiunii, reclamantul Vasile Pușcașu a relatat că la 19 februarie 2014, a recepționat o scrisoare de la juristul Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, Petru Cașu, și carnetele sale de muncă, care nu au fost completate conform legislației în vigoare. Reclamantul a evidențiat că juristul Petru Cașu a încălcat interdicția de expediere prin poștă a carnetelor de muncă.

Reclamantul a susținut că începând cu data de 11 iulie 1988, a fost angajat al Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, iar la 14 noiembrie 2001, din cauze necunoscute, s-a întrerupt sursa de energie electrică. Reclamantul a specificat că a mai muncit încă 2 săptămâni în luna decembrie 2001.

Reclamantul a notat că la 28 martie 2012, s-a adresat la Inspectoratul teritorial de muncă Strășeni, iar prin răspunsul Inspectoratului teritorial de muncă Călărași din 04 aprilie 2012, i s-a comunicat că Inspectoratul teritorial de muncă Călărași a înaintat o prescripție ca până la data de 09 aprilie 2012, Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP să întreprindă acțiunile necesare pentru redresarea situației create.

Aici, reclamantul a reliefat că nu a primit niciun răspuns de la Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP.

În continuare, reclamantul a declarat că la 21 mai 2014, s-a adresat la Inspectoratul de Stat al Muncii, iar prin răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din 24 iunie 2014, i s-a comunicat că doar instanța de judecată este competentă să soluționeze litigiul respectiv.

Reclamantul a mai precizat că toate documentele, inclusiv carnetele de muncă ale angajaților, au fost transferate de la Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP la Întreprinderea cooperatistă de achiziție, producție și comerț „Cooperatorul“ din mun. Chișinău a MOLDCOOP, unde a muncit în perioada anilor 2003-2004, iar director era Vasile Ungureanu.

Reclamantul a indicat că în anul 2014, Vasile Ungureanu a decedat, iar toate documentele, inclusiv carnetele de muncă ale angajaților, au fost transferate la Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP, unde director este Ion Toma, care nu dorește să soluționeze problema reclamantului ce ține de carnetul său de muncă.

Prin hotărârea din 14 ianuarie 2016 a Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, corectată prin încheierea din 10 februarie 2016 a Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată și depusă cu omiterea termenului de prescripție cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Pușcașu împotriva Combinatului de producție „PRODCOOP“, „MOLDCOOP“, Nataliei Guțan și Varvarei Dulghieru cu privire la obligarea de a întocmi carnetul de muncă, încasarea salariului pentru 2 săptămâni ale lunii decembrie 2001 și a concediaelor pentru anii 2000-2001, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată și a cheltuielilor de transport (f.d. 120-124, 132-134, vol. I).

La 10 februarie 2016, Vasile Pușcașu a declarat apel împotriva hotărârii din 14 ianuarie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău (f.d. 136-140, vol. I).

Prin decizia din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Vasile Pușcașu. S-a casat hotărârea din 14 ianuarie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, în partea respingerii ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată înaintate de Vasile Pușcașu împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ și Combinatului de producție „PRODCOOP“, intervenient accesoriu Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“, cu privire la obligarea de a întocmi carnetul de muncă, încasarea salariului și a compensației pentru concediile nefolosite, precum și repararea prejudiciului moral. S-a menținut hotărârea din 14 ianuarie 2016 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău, în partea în care a fost respinsă ca tardivă cererea de chemare în judecată (f.d. 204, 209, vol. I).

La 27 mai 2016, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP a depus cerere privind emiterea unei decizii suplimentare (f.d. 212, vol. I).

Prin încheierea din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP cu privire la emiterea deciziei suplimentare (f.d. 221-223, vol. I).

La 01 iulie 2016, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP a declarat recurs împotriva încheierii din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 234-235, vol. I).

La 04 iulie 2016, Vasile Pușcașu a declarat recurs împotriva deciziei din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 239-242, vol. I).

La 05 iulie 2016, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP a depus cerere privind emiterea deciziei suplimentare (f.d. 226, vol. I).

La 05 iulie 2016, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP a declarat recurs împotriva deciziei din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 244-246, vol. I).

Prin încheierea din 14 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP cu privire la emiterea deciziei suplimentare (f.d. 230-232, vol. I).

La 08 august 2016, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP a declarat recurs împotriva încheierii din 14 iulie 2016 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 248-249, vol. I).

Prin decizia din 26 octombrie 2016 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP și de Vasile Pușcașu. S-a casat decizia din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecare în alt complet de judecată (f.d. 24-31, vol. II).

Prin decizia din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Vasile Pușcașu. S-a casat hotărârea din 14 ianuarie 2016 a Judecătorei

Ciocana, mun. Chișinău, și s-a trimis cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d. 85, 94, vol. II).

La 22 august 2017, Vasile Pușcașu a depus cerere privind corectarea greșelilor din decizia din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 121, vol. II).

Prin încheierea din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă, din lipsă de temeii, cererea depusă de Vasile Pușcașu cu privire la corectarea greșelilor din decizia din 22 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 152-157, vol. II).

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost încetat procesul în capătul de cerere formulat de Vasile Pușcașu împotriva Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP cu privire la obligarea întocmirii carnetului de muncă, încasarea salariului restant, încasarea compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. S-au respins ca tardive pretențiile înaintate de Vasile Pușcașu împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ și Combinatului de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP cu privire la obligarea întocmirii carnetului de muncă, încasarea salariului restant, încasarea compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 238-245, vol. II).

La 21 mai 2018, Vasile Pușcașu a declarat apel împotriva hotărârii din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 247-250, vol. II).

La 24 mai 2018, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP a depus cerere privind emiterea hotărârii suplimentare (f.d. 1, vol. III).

Prin încheierea din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost respinsă cererea depusă de Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP cu privire la emiterea hotărârii suplimentare (f.d. 4-6, vol. I).

La 18 iunie 2018, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP a declarat recurs împotriva încheierii din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 8-9, vol. III).

Prin decizia din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de Combinatul de producție „PRODCOOP“. S-a casat încheierea din 06 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, și s-a remis cauza pentru rejudecare în fond în prima instanță, în același complet de judecată (f.d. 24-29, vol. III).

Prin hotărârea suplimentară din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost admisă cererea depusă de Combinatul de producție „PRODCOOP“ cu privire la emiterea hotărârii suplimentare. S-au respins ca neîntemeiate pretențiile reclamantului Vasile Pușcașu cu privire la repararea prejudiciului moral de către reprezentantul Combinatului de producție „PRODCOOP“, Natalia Guțan, reprezentantul Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, Varvara Dulghieru, și juristul Petru Cașu (f.d. 36-40, vol.

III).

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Vasile Pușcașu. S-a casat parțial hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, și anume în partea respingerii ca tardive a pretențiilor lui Vasile Pușcașu împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP” cu privire la obligarea întocmirii carnetului de muncă și repararea prejudiciului moral. În această parte, s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Pușcașu împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP” cu privire la obligarea întocmirii carnetului de muncă și repararea prejudiciului moral. S-a obligat Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP” să efectueze înscrierile în carnetul de muncă al lui Vasile Pușcașu, fost angajat al Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP” din Strășeni a MOLDCOOP, privind raporturile de muncă cu Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP” din Strășeni a MOLDCOOP, în condițiile Legii. S-a încasat în beneficiul lui Vasile Pușcașu, din contul Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP”, suma de 10 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, iar în partea ce excede pretenția admisă, cerința a fost respinsă ca neîntemeiată. În rest, au fost menținute hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, și hotărârea suplimentară din 27 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 86-99).

La 14 februarie 2019, Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP” a declarat recurs împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 26 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana (f.d. 104-111, vol. III).

În motivarea recursului, recurenta Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP” a susținut că în speță, în raport cu Vasile Pușcașu, calitatea de angajator o are anume Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP” din Strășeni a MOLDCOOP, și nu recurenta.

Recurenta a indicat că legislația în vigoare nu prevede posibilitatea survenirii răspunderii juridice a fondatorului unei persoane juridice pentru ilegalitățile pe care respectiva persoană juridică le-a comis față de foștii săi angajați.

Astfel, recurenta a evidențiat că instanța de apel nu a aplicat prevederile art. 1-3 și 329 alin. (1) din Codul muncii, precum și ale art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În continuare, recurenta a notat că Vasile Pușcașu a omis termenul de adresare în instanța de judecată, prevăzut la art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii.

Recurenta a mai relevat că Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP” și Combinatul de producție „PRODCOOP” din mun. Chișinău al MOLDCOOP nu au recunoscut niciodată așa-numita hotărâre a biroului executiv al Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP” nr. 151-h din 30 decembrie 2011, cu atât mai mult că la

materialele dosarului este anexată doar copia simplă a acestei hotărâri, cum este și cazul altor înscrisuri prezentate de Vasile Pușcașu, ceea ce contravine prevederilor art. 138 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Recurenta a făcut trimitere la hotărârea din 08 februarie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, devenită irevocabilă, într-un litigiu în care Vasile Pușcașu a înaintat aceleași pretenții față de Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP ca și în prezentul litigiu.

Astfel, recurenta consideră că odată ce prin hotărârea din 08 februarie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, au fost respinse ca tardive pretențiile lui Vasile Pușcașu împotriva Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, iar hotărârea respectivă a devenit irevocabilă, pretențiile deja examinate nu mai puteau să constituie obiect de examinare în prezentul litigiu.

La 25 martie 2019, recurenta Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ a depus supliment la recurs (f.d. 133-137, vol. III).

În motivarea suplimentului la recurs, recurenta Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 332 din Codul muncii, or la materialele cauzei nu sunt anexate dovezi ce ar confirma că Vasile Pușcașu s-a adresat în prealabil către Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP pentru a soluționa litigiul pe cale amiabilă, condiție impusă de legiuitor.

Recurenta a reiterat imposibilitatea survenirii răspunderii juridice a fondatorului unei persoane juridice pentru ilegalitățile pe care respectiva persoană juridică le-a comis față de foștii săi angajați, făcând trimitere la prevederile Regulamentului privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1449 din 24 decembrie 2007.

La 07 mai 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimațiilor Vasile Pușcașu, Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP, Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP și Varvara Dulghieru copia cererii de recurs depuse de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 141, vol. III).

La 31 mai 2019, Vasile Pușcașu a depus referință la recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 143-145, vol. III).

Intimații Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP, Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP și Varvara Dulghieru nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe la recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“.

După cum rezultă din materialele cauzei, în fișa de însoțire nr. 494 este indicat

că la 17 ianuarie 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat copia deciziei integrale din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în adresa Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ (f.d. 100, vol. III).

Însă, la materialele cauzei nu este anexat avizul de primire de către Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ a copiei deciziei integrale din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, Colegiul consideră că recurenta Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, care a declarat recursul la 14 februarie 2019, s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de declarare a recursului prevăzut la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 12 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat admisibil recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ (f.d. 157-158, vol. II).

Verificând decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, casarea deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea emiterii unei noi hotărâri prin care a fost obligată Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ să efectueze înscrierile în carnetul de muncă al lui Vasile Pușcașu, fost angajat al Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, privind raporturile de muncă cu Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, în condițiile Legii, și s-a încasat în beneficiul lui Vasile Pușcașu, din contul Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, suma de 10 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, și menținerea în această parte a hotărârii din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în rest, menținerea deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, pentru motivele ce se succed.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă prevede că instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul reține că la 01 iunie 2015, Vasile Pușcașu a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, Combinatului de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP, lui Petru Cașu, Nataliei Guțan

și Varvarei Dulghieru, cu privire la obligarea completării carnetului de muncă, încasarea salariului și a compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 3-4, vol. I).

Aici, Colegiul observă că reclamantul Vasile Pușcașu a formulat pretențiile privind obligarea completării carnetului de muncă, încasarea salariului și a compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată față de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP și Combinatul de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP.

Totodată, reclamantul Vasile Pușcașu a formulat pretenții privind repararea prejudiciului moral și față de Petru Cașu, Natalia Guțan și Varvara Dulghieru.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost încetat procesul în capătul de cerere formulat de Vasile Pușcașu împotriva Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP cu privire la obligarea întocmirii carnetului de muncă, încasarea salariului restant, încasarea compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. S-au respins ca tardive pretențiile înaintate de Vasile Pușcașu împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ și Combinatului de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP cu privire la obligarea întocmirii carnetului de muncă, încasarea salariului restant, încasarea compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 238-245, vol. II).

Prin hotărârea suplimentară din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, a fost admisă cererea depusă de Combinatul de producție „PRODCOOP“ cu privire la emiterea hotărârii suplimentare. S-au respins ca neîntemeiate pretențiile reclamantului Vasile Pușcașu cu privire la repararea prejudiciului moral de către reprezentantul Combinatului de producție „PRODCOOP“, Natalia Guțan, reprezentantul Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, Varvara Dulghieru, și juristul Petru Cașu (f.d. 36-40, vol. III).

În conformitate cu art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Prevederile art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă sunt în acord cu dreptul părților la un proces echitabil, garantat la art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Or, temeiul respectiv de încetare a procesului are drept scop înlăturarea contradicțiilor judecătorești, care ar slăbi respectul datorat justiției și ar micșora încrederea de care trebuie să se bucure în stat puterea judecătorească, cât și necesitatea de a se pune capăt contestațiilor dintre justițiabili care, prin posibilitatea

de a reveni mereu înaintea justiției, ar atenta la stabilitatea relațiilor sociale.

Colegiul observă că prin hotărârea din 08 februarie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, devenită irevocabilă, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Vasile Pușcașu împotriva Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP cu privire la întocmirea carnetelor de muncă potrivit legislației muncii în vigoare, constatarea faptului angajării și stagiului profesional, de la data de de 11 iulie 1988 până la 24 februarie 2014, încasarea salariului și a compensației pentru concediul nefolosit în anul 2001, a salariului pentru anii 2002-2004, a penalității pentru neplata salariului în anul 2001 și a penalității pentru neplata compensației pentru concediul nefolosit în anul 2001, cât și pentru anii 2002-2004, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 207-208, vol. II).

Astfel, Colegiul constată cu certitudine că prin hotărârea din 08 februarie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, devenită irevocabilă, a fost soluționat litigiul între Vasile Pușcașu și Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri ca și prezentul litigiu dedus judecății.

Prin urmare, prima instanță corect a aplicat prevederile art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă și a dispus încetarea procesului civil în capătul de cerere de chemare în judecată formulat de Vasile Pușcașu împotriva Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP cu privire la obligarea întocmirii carnetului de muncă, încasarea salariului restant, încasarea compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În continuare, Colegiul punctează că reclamantul Vasile Pușcașu a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea drepturilor sale la plata salariului și a compensației pentru concediile nefolosite la scurt timp după încetarea raporturilor sale de muncă cu Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, adică în luna decembrie a anului 2001.

Or, luând în considerare că reclamantul Vasile Pușcașu a muncit în cadrul Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP începând cu data de 11 iulie 1988, acesta cunoștea despre graficul achitării salariilor și a altor plăți salariale, având capacitatea să afle în timp util despre pretinsa omisiune a angajatorului de a-i achita salariul și a compensația pentru concediile nefolosite.

În această ordine de idei, Colegiul decelează că termenul de adresare în instanța de judecată a reclamantului Vasile Pușcașu cu pretenția privind încasarea salariului și a compensației pentru concediile nefolosite este guvernat de prevederile art. 221 din Codul muncii din 25 mai 1973, în vigoare în luna decembrie a anului 2001.

Conform art. 221 din Codul muncii din 25 mai 1973, salariații se pot adresa comisiei pentru soluționarea litigiilor de muncă și nemijlocit judecătoriei populare în termen de o lună de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Așadar, în condițiile în care reclamantul Vasile Pușcașu a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea drepturilor sale la plata salariului și a compensației pentru concediile nefolosite în luna decembrie a anului 2001, acesta urma să se adreseze în instanța de judecată cu pretenția respectivă nu mai târziu de luna ianuarie a anului 2002, dar s-a adresat abia la data de 01 iunie 2015, cu omiterea vădită a termenului de prescripție prevăzut la art. 221 din Codul muncii din 25 mai 1973, după cum corect a concluzionat prima instanță.

Colegiul consideră că termenul de prescripție de mai sus servește mai multor scopuri importante, și anume să asigure securitatea și finalitatea juridică, să protejeze potențialii pârâți de plângerile tardive care pot fi dificil de contestat și să prevină orice nedreptate care poate rezulta în cazul în care instanțele ar fi obligate să se pronunțe cu privire la evenimente care au avut loc în trecutul îndepărtat, pe baza unor probe care este posibil să fi devenit nesigure și incomplete din cauza trecerii timpului (hotărârea în cauza Kamenova v. Bulgaria din 12 iulie 2018).

În continuare, Colegiul notează că din materialele dosarului, și anume din scrisoarea din 19 februarie 2014 a Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, cât și din cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Pușcașu, rezultă că la data de 19 februarie 2014, acesta a recepționat carnetele sale de muncă (f.d. 3-4, 8, vol. I).

Potrivit art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii, cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Drept urmare, având în vedere că la data de 19 februarie 2014, reclamantul Vasile Pușcașu a aflat despre încălcarea dreptului său la completarea corectă de către angajator a carnetului de muncă, drept care nu ține de plăți salariale, acesta urma să se adreseze în instanța de judecată cu pretenția respectivă până la data de 19 mai 2014, după cum just a conchis prima instanță, dar s-a adresat în instanța de judecată abia la data de 01 iunie 2015.

De altfel, termenul de prescripție în cauză nu este foarte scurt și a oferit o șansă reală salariatului Vasile Pușcașu de a-și valorifica în mod efectiv și plener dreptul de a solicita, pe cale judecătorească, obligarea angajatorului la completarea corectă a carnetului de muncă.

Astfel, Colegiul relevă că instanța de apel eronat a stabilit, în baza prevederilor art. 15 din Codul civil, imprescriptibilitatea dreptului salariatului la completarea corectă de către angajator a carnetului de muncă.

Or, conform art. 15 din Codul civil în redacția în vigoare la data relevantă speței, drepturile personale nepatrimoniale și alte valori nemateriale sunt apărute în cazurile și în modul prevăzut de prezentul cod și de alte legi, în limita în care folosirea modalităților de apărare a drepturilor civile reiese din esența dreptului încălcat și din caracterul consecințelor acestei încălcări.

Prescripția extinctivă este o instituție juridico-civilă care se răsfrânge asupra posibilității apărute la persoană de a-și apăra dreptul încălcat pe calea acțiunii civile. Posibilitatea persoanei de a primi apărarea pe calea acțiunii civile reprezintă dreptul subiectiv la apărare pe calea acțiunii civile, denumit dreptul la acțiune. Apărut din

cadrul raportului juridic civil, dreptul la acțiune reprezintă dreptul de a cere de la instanța de judecată emiterea hotărârii, care ar admite acțiunea, sau dreptul la admiterea acțiunii.

În condițiile în care legiuitorul a reglementat în mod expres termenele de prescripție extinctivă în materia raporturilor de muncă, adică a instituit în această privință norme juridice speciale, instanța de judecată nu este în drept să aplice termenele de prescripție extinctivă care se referă în mod general la raporturile juridico-civile.

Astfel, eroarea enunțată a instanței de apel este una de drept material și nu dictează necesitatea trimiterii cauzei spre rejudecare în instanța de apel, deoarece instanța de recurs este în drept să efectueze un control efectiv al legalității deciziei recurate, nefiind necesară o nouă apreciere a probelor sau elucidarea unor circumstanțe adiționale.

Luând în considerare problemele de drept invocate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, de a casa decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea emiterii unei noi hotărâri prin care a fost obligată Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ să efectueze înscrierile în carnetul de muncă al lui Vasile Pușcașu, fost angajat al Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, privind raporturile de muncă cu Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, în condițiile Legii, și s-a încasat în beneficiul lui Vasile Pușcașu, din contul Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, suma de 10 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, și de a menține în această parte hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în rest, de a menține decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) și alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“.

Se casează decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea emiterii unei noi hotărâri prin care a fost obligată Uniunea Centrală a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“ să efectueze înscrierile în carnetul de muncă al lui Vasile Pușcașu, fost angajat al Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, privind raporturile de muncă cu Întreprinderea cooperatistă frigorifică „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, în condițiile Legii, și s-a încasat în beneficiul lui Vasile Pușcașu, din contul Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova

„MOLDCOOP“, suma de 10 000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral, și se menține în această parte hotărârea din 26 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în rest, se menține decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Pușcașu împotriva Uniunii Centrale a Cooperativelor de Consum din Republica Moldova „MOLDCOOP“, Combinatului de producție „PRODCOOP“ din mun. Chișinău al MOLDCOOP, Întreprinderii cooperatiste frigorifice „FRIGOCOOP“ din Strășeni a MOLDCOOP, lui Petru Cașu, Nataliei Guțan și Varvarei Dulghieru cu privire la obligarea completării carnetului de muncă, încasarea salariului și a compensației pentru concediile nefolosite, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Nina Vascan